

Leerplandoelen GO!

Wereldoriëntatie

Natuur

- 3.2.7.20 Met voorbeelden illustreren dat sommige mensen met een handicap leven.
- 3.2.7.22 Aangeven dat bepaalde ziekteverschijnselen en handicaps niet altijd kunnen worden vermeden.
- 3.2.8.5 Acties bedenken die zij zelf kunnen uitvoeren om milieubewuster om te gaan met afval, water, energie.
- 3.2.8.6 Eenvoudige voorbeelden geven van situaties uit hun eigen leefwereld of de actualiteit die lucht-, water- of bodemvervuilend of –aantastend zijn.
- 3.2.8.7 Voorbeelden geven van hergebruik van afvalmaterialen (bijv. papier, glas, ijzer, lompen, inktpatronen, composteren ...).

Mens en maatschappij

- 3.1.1.3 In een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uitdrukken.
- 3.1.1.4 In concrete situaties voldoende zelfvertrouwen tonen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.
- 3.1.1.6 Zich weerbaar opstellen naar leeftijdgenoten en volwassenen toe door signalen te geven die voor anderen begrijpelijk en aanvaardbaar zijn o.m. door hulpvragen te stellen, zich te laten helpen en positieve voorstellen te doen op het niveau van het samenleven in de klas en de school.
- 3.1.1.13 Tonen in hun omgang met anderen respect en waardering.
- 3.1.1.14 Tonen in de dagelijkse omgang dat ze solidariteit en zorg opbrengen voor iemand anders.
- 3.1.1.15 Tonen in de dagelijkse omgang dat ze zich discreet kunnen opstellen.
- 3.1.1.19 Een conflict vanuit verschillende gezichtspunten/perspectieven beschrijven
- 3.1.1.20 Een conflict beschrijven: context (wie, wat, waar, wanneer), hun gevoelens hierbij en hoe ze het graag wel zouden willen.
- 3.1.1.22 Verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen en verwoorden en aangeven dat deze op elkaar inspelen.
- 3.1.1.23 Ongelijk of onmacht toegeven, kritiek beluisteren en eruit leren.
- 3.1.1.24 Met eigen woorden uitleggen hoe zij door hun eigen gedrag aan te passen een conflict in de toekomst kunnen vermijden.
- 3.1.1.25 Met een voorbeeld uit eigen ervaring illustreren hoe zij een eenvoudig conflict op een constructieve manier opgelost hebben.
- 3.1.1.26 Tonen in een eenvoudige conflictsituatie in de omgang met leeftijdgenoten de bereidheid om te zoeken naar een geweldloze oplossing.
- 3.1.1.27 Tonen de bereidheid zich te oefenen in omgangswijzen met anderen waarin ze minder sterk zijn.
- 3.1.1.28 Kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

3.1.1.29 Beschrijven wat ze voelen en wat ze doen in een concrete situatie en kunnen illustreren dat zowel hun gedrag als hun gevoelens situatiegebonden zijn.

3.1.2.1 Een taak binnen de groep op een verantwoordelijke wijze oppakken.

3.1.2.2 Samenwerken met anderen in de groep, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

3.1.2.4 De eigen bijdrage en de eigen rol of verantwoordelijkheid in een groep/klasgroep/schoolgroep/gezin/buurt/... omschrijven.

3.1.2.11 Aangeven dat er binnen de eigen groep afspraken nodig zijn.

3.1.2.17 Opkomen voor eigen rechten en de rechten van anderen en actief naleven en bewaken van de eigen plichten en de plichten van anderen op het niveau van het samenleven in de klas en de school.

3.1.3.4 Aangeven welke hun eigen talenten zijn.

3.1.3.22 In hun omgang met leeftijdgenoten op discrete wijze ermee rekening houden dat niet alle kinderen in hetzelfde type gezin wonen als zijzelf.

3.1.3.24 Illustreren met eigen voorbeelden dat mensen meestal tot verschillende groepen behoren en verwoorden tot welke groepen ze zelf behoren.

3.1.3.25 Illustreren met eigen voorbeelden dat elke groep zijn eigen afspraken, regels, normen en waarden maakt.

3.1.3.26 Met eigen woorden uitleggen hoe vooroordelen ontstaan t.a.v. mensen die tot een andere groep behoren en hoe die kunnen leiden tot discriminatie en racisme.

3.1.3.27 Aandacht hebben voor de onuitgesproken regels die de interacties binnen een groep typeren en bereid zijn er rekening mee te houden.

3.1.3.29 In concrete situaties verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen en erover praten.

3.1.3.30 Gelijkenissen en verschilpunten m.b.t. levenswijze tussen henzelf en mensen uit een andere cultuur verwoorden.

3.1.3.31 Op een positieve manier omgaan met verschillen in leefgewoontes en cultuur.

3.1.3.32 Gelijkenissen en verschilpunten m.b.t. levensbeschouwing tussen henzelf en een ander verwoorden.

3.1.3.33 Op een positieve manier omgaan met verschillen in levensbeschouwing.

3.1.3.34 Illustreren - zonder waardeoordeel - dat verschillende sociale en culturele groepen verschillende waarden en normen bezitten.

3.1.3.35 Verwoorden gevoelens bij eigen ervaringen m.b.t. waardering van anders-zijn, afwijzing en uitsluiting.

3.1.3.36 Illustreren met eigen voorbeelden welke mechanismen ervoor zorgen dat in de eigen (klas)groep kinderen soms uitgesloten worden.

3.1.3.37 Met eigen voorbeelden illustreren wat stereotypen en vooroordelen zijn en er voorbeelden van geven uit de eigen omgeving en media.

3.1.3.38 Illustreren met eigen voorbeelden hoe stereotypen en vooroordelen oorzaak kunnen zijn van discriminatie.

3.1.3.39 Verwoorden hoe je stereotypen en vooroordelen kan weerleggen.

3.1.3.40 Illustreren met eigen voorbeelden dat afwijzing van of angst voor een onbekende kan verdwijnen als je die persoon beter leert kennen.

3.1.3.41 Illustreren met een eigen voorbeeld dat racisme vaak gebaseerd is op onbekendheid met en vrees voor het vreemde.

3.1.3.42 Illustreren met voorbeelden uit eigen ervaring hoe diversiteit in de klas een rijkdom kan betekenen.

3.1.3.43 Illustreren met voorbeelden dat sommige mensen fysieke en mentale beperkingen hebben.

3.1.3.44 Op een respectvolle manier hulp aanbieden en omgaan met mensen met een specifieke beperking.

3.1.3.46 Met eigen woorden uitleggen wat verhuizen is (ook naar een ander land).

3.1.3.47 Positieve (bijv. een nieuw huis, een nieuwe job ...) en negatieve redenen (bijv. onveilige omgeving ...) opsommen waarom mensen verhuizen.

3.1.3.48 Met eigen voorbeelden illustreren dat leven in een nieuwe woonomgeving niet altijd gemakkelijk is (andere gewoontes, andere taal, andere mensen ...).

3.1.3.49 Illustreren met voorbeelden dat migratie (arbeidsmigratie, vluchtelingenmigratie ...) een rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van onze multiculturele samenleving.

3.1.3.71 Illustreren met voorbeelden dat de welvaart in eigen land ongelijk verdeeld is.

3.1.3.76 Vooroordelen over armoede in eigen land en in ontwikkelingslanden nuanceren.

3.1.3.78 Gevoelens verwoorden n.a.v. feiten en toestanden in de wereld via het volgen van de actualiteit in de media.

3.1.3.80 Eigen meningen verwoorden n.a.v. feiten en toestanden in de wereld via het volgen van de actualiteit in de media.

Tijd

3.4.3.6 Bij groepswork een gegeven opdracht volgens taakverdeling en tijdsplanning uitvoeren.

Nederlands

Overkoepelende attitudes mondelinge taalvaardigheid

1.1.1.2 Bereid zijn de eigen gevoelens en verlangens op een persoonlijke manier uit te drukken.

1.1.1.3 Bereid zijn om te luisteren en te spreken en zich in te leven in de boodschap.

1.1.1.5 Bereid zijn na te denken en te reflecteren over het eigen luister- en spreekgedrag.

1.1.1.6 Bereid zijn om in communicatie met anderen respect en waardering op te brengen.

1.1.1.9 Zich voldoende kritisch en weerbaar opstellen bij het luisteren en spreken met leeftijdsgenoten.

Luisteren

1.1.2.14 Reflecteren op normen, houdingen, vooroordelen en rolgedrag in concrete luistersituaties.

Spreken

1.1.3.11 Reflecteren op normen, houdingen, vooroordelen en rolgedrag in concrete spreesituaties.

1.1.3.50 Verslag uitbrengen over een gelezen boek, een onderzoek binnen een WO-thema, eigen belevenissen en ervaringen ...: de essentie vertellen.

1.1.3.52 Vragen van de leraar over een behandeld onderwerp binnen de verschillende leergebieden beantwoorden:

- eigenschappen en kenmerken uit een context afleiden;
- gebeurtenissen, overeenkomsten en verschillen uit een context afleiden;
- verbanden uit een context afleiden.

Gesprekken voeren

1.1.4.1 Onderhandelende gesprekken voeren om een taak gezamenlijk aan te pakken of een oplossing te vinden voor een probleem.

1.1.4.2 De eigen mening verwoorden in een kleine kring en hun standpunt verduidelijken

1.1.4.4 De mening van een ander erkennen en erop reageren

1.1.4.5 Vragen naar de mening van anderen.

1.1.4.6 Kritisch luisteren naar de mening van anderen en de kern eruit halen

1.1.4.7 Een eigen mening formuleren en vergelijken met de mening van gesprekpartners.

1.1.4.13 Nagaan of de uitspraak een mening of een feit is en die begrippen correct hanteren.

1.1.4.15 In een discussie om verduidelijking van standpunten vragen.

1.1.4.16 In een discussie de genoemde argumenten en tegenargumenten op een rij zetten.

1.1.4.17 In een discussie andermans argumenten in eigen woorden samenvatten.

1.1.4.18 In een discussie hun standpunt of mening herzien of bijstellen.

1.1.4.19 In een discussie anderen proberen te overtuigen.

Lezen

1.2.2.102 Voor hen bestemde complexere schriftelijke instructies begrijpen en uitvoeren.

1.2.2.112 In voor hen bestemde informatieve teksten de gewenste informatie herkennen.

Schrijven

1.2.3.124 Zelfstandig een formulier invullen met informatie over henzelf

1.2.3.125 Schriftelijk antwoorden op vragen over verwerkte inhoud:

- de gevraagde of gewenste informatie reconstrueren;
- hoofdzaken van bijzaken onderscheiden.

Lichamelijke opvoeding

Oplossen van bewegingsproblemen

6.2.2.3 Analyseren bewegingssituaties en zoeken creatieve oplossingen voor bewegingsproblemen.

Muzische vorming

Muzische grondhouding

4.5.1.2 Zonder vooroordelen naar muzische expressie van leeftijdsgenoten (behorend tot eigen en andere culturen) en van kunstenaars kijken en luisteren.

4.5.1.6 Vertrouwen hebben in hun muzische expressiemogelijkheden en muzische voorkeuren of talenten ontdekken en ontwikkelen.

4.5.1.7 Durven hun eigen expressiestijl en creatieve uitingen tonen.

4.5.1.8 Bereid zijn om te luisteren naar ideeën van anderen en om samen te werken.

4.5.2.2 Plezier beleven aan het experimenteren en improviseren.

4.5.2.3 Ervan genieten creatief te verbeelden en origineel vorm te geven, waardoor ze hun expressiemogelijkheden verruimen.

4.5.2.4 Bereid zijn om te reflecteren en te communiceren over muzische expressie.

Media

Attitudinale doelen

7.1.5 Durven bij het gebruik van media hun eigen expressiestijl en creatieve uitingen tonen.

7.1.6 Toestellen, materialen en software op een zorgzame manier hanteren.

Media gebruiken

7.3.1 Technische vaardigheden ontwikkelen i.f.v. het hanteren van media.

Media gebruiken om kritisch te creëren

7.3.6 Waarnemingen, ideeën en fantasieën creatief vormgeven door gebruik te maken van (audiovisuele) media.